

**UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
PRÁVNICKÁ FAKULTA**

KATEDRA TRESTNÍHO PRÁVA

POSUDEK VEDOUCÍHO PRÁCE

Jméno diplomanta:	Josef Novák
Téma práce:	Trestná činnost související se zneužíváním návykových látek – Vztah recidivy majetkové kriminality a užívání drog
Rozsah práce	98 stran celkem (z toho 82 stran vlastního textu práce)
Datum odevzdání práce:	9.2.2024
Vedoucí diplomové práce:	JUDr. Bc. Jiří Říha, Ph.D.
Oponent diplomové práce:	JUDr. Martin Richter, Ph.D.

1. Aktuálnost (novost) tématu

Diplomant si zvolil téma trestné činnosti související se zneužíváním návykových látek. Zneužívání návykových látek je nepochybně významným kriminogenním faktorem, o němž pojednávají kriminologické učebnice, samostatné práce jsou tomuto tématu věnovány i v rámci trestního práva hmotného. Jde o téma nosné, k němuž je třeba se opakovaně vracet, zohledňovat vývoj v právní úpravě, rozhodovací praxi soudů, názory teorie i faktické změny na tzv. drogové scéně. I z uvedených důvodů je proto zvolené téma vhodné ke zpracování v diplomové práci. Na práci studenta je možno ocenit i její konkrétnější zaměření, a to na recidivu majetkových trestných činů drogově závislými pachateli, což je významný kriminogenní fenomén, o němž se sice ví, nicméně není mu věnována takto konkrétní pozornost.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

- teoretické znalosti – byly potřeba znalosti zejména z oboru trestního práva hmotného a procesního, ústavního práva, kriminologie, kriminalistiky, případně i dalších doprovodných

věd kriminálních (zejm. trestní politiky), ale i dalších společensko-vědních i medicínských oborů, především psychologie, psychiatrie, toxikologie, adiktologie,

- vstupní údaje a jejich zpracování – diplomant měl vysvětlit výchozí pojmy, jako jsou návykové látky, trestná činnost s nimi související, následně mohl zaměřit svou práci na konkrétní problémy, mohl se soustředit na primární drogovou kriminalitu nebo zohledňovat více kriminalitu sekundární, mohl práci pojmout spíše trestněprávně dogmaticky či kriminologicky, bylo dobré postřehnout aktuální vývoj problematiky v aplikační praxi, trendy a záměry v kriminální politice apod., bylo možno využít i různé statistiky, případně vlastní kriminologické výzkumy, vhodné se mohlo jevit též provedení srovnání historického či mezinárodního, autor konkrétně zaměřil pozornost specificky na recidivující pachatele majetkové trestné činnosti, kterou páchají ve spojitosti s užíváním návykových látek (především pak pokud jde o sekundární drogovou trestnou činnost páchanou za účelem opatření prostředků na opatření drog),
- použité metody – odpovídají tématu, autor užíval metody deskripce, analýzy a syntézy, především je třeba ocenit specifický výzkumný cíl a snahu o syntézu dílčích poznatků z několika dílčích oblastí – drogové trestné činnosti, majetkové trestné činnosti a recidivy.

3. Formální a systematické členění práce

Práce svou strukturou i náležitostmi odpovídá standardu diplomových prací.

Autor rozdělil práci do 5 základních a dále bohatě vnitřně členěných částí, které doplnil o úvod a závěr. Autor nejprve podal základní výklad, v první kapitole se věnoval pojmu návykových látek, v druhé pak drogové závislosti, ve třetí specificky drogové závislosti u vězeňské populace. Čtvrtá kapitola je věnována trestné činnosti páchané ve spojitosti se zneužíváním návykových látek. Konečně v páté se autor věnoval kriminální recidivě, a to jak obecně, tak i specificky u majetkové trestné činnosti, resp. u osob drogově závislých.

Strukturu práce považuji za zdařilou, kapitoly obsahují pojednání odpovídající jejich názvu, další podrobné členění napomáhá dobré orientaci v práci, autor též postupoval logicky správně od obecného ke zvláštnímu. Specificky pojednal o jednotlivých dílčích tématech, které pak synteticky propojil (viz pasáže u jednotlivých kapitol – zejm. 5.2, ale i závěr práce). Autor ani neo

4. Vyjádření k práci

Diplomantovu práci považuji za vysoce kvalitní, ve všech hodnocených ohledech, především pak z hlediska obsahového, v porovnání s jinými pracemi za nadprůměrnou. Autor píše čtivě, vyspělým, kultivovaným jazykem, s dobrou stylistikou, neuchyluje se k popularizujícímu stylu, uchovává vysokou odbornou úroveň, přesto je text stále dobře srozumitelný, přitom ale koncizní. Na zaměření práce je zřetelný skutečný zájem autora o danou problematiku, které se zhostil práce se ctí, o jednotlivých dílčích tématech pojednal způsobem odpovídajícím dobrému standardu diplomových prací, nicméně přidal i syntetickou nadstavbu zaměřenou na řešení vytčeného dílčího vědeckého úkolu – zkoumání vztahu užívání drog a recidivy majetkové trestné činnosti. Je sice pravdou, že v tomto ohledu nedospěl k jednoznačným výsledkům, nicméně i toto přiznání svědčí o zralosti a vyspělosti autora, kterému pro stanovení jednoznačnějších závěrů nepostačují doposud shromážděná empirická data, čímž ve své podstatě naznačuje směry možného svého budoucího vědeckého bádání, pokud by se chtěl tématu i nadále věnovat. Přitom je zřejmé, že jde o významný kriminologický, penologický, trestně-politický i socio-ekonomický problém, který tíží současnou Českou republiku, která by ráda našla jeho vhodné řešení. Vždyť i podle poznatků autora značná část vězeňské populace má minimálně zkušenost s konzumací drog, či rovnou trestnou činností spáchala ve spojitosti

s jejich zneužíváním, přičemž nejvíce jsou zastoupeni pachatelé majetkové trestné činnosti. Zároveň ale správně autor poznamenává, že kapacity speciálních programů zacházení pro takové vězně jsou zcela nedostatečné, uspokojit lze jen malý zlomek zájemců, resp. vězňů s těmito potřebami (hovořit lze v podstatě o jednotkách procent ze všech osob s drogovou zkušeností). Autor hledal i vhodná řešení tohoto problému, nicméně je si vědom obtížnosti jejich realizace (např. zvýšení kapacit uvedených programů zacházení, míst v tzv. otevřených věznicích apod.).

Lze uzavřít, že jde o velice kvalitní práci, která je velmi přínosná především v syntetických pasážích o vztahu užívání drog a páchání majetkové trestné činnosti za účelem opatření si prostředků na jejich pořízení.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Cíl práce splněn.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Práce nevykazuje známky plagiátorství a není ani pouhou kompilací cizích prací. Autor cizí zdroje poctivě vyznačuje.
Logická stavba práce	Jak bylo uvedeno shora, práce je vhodně a logicky strukturována.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Autor cituje z cizích prací standardním způsobem. Přehled použité literatury je na první pohled obsáhlý, čítá na sedm desítek pramenů (včetně asi tří desítek dalších zdrojů), z nichž některé jsou cizojazyčné. Při citaci autor také dodržoval jednotný formát, který v zásadě odpovídá ČSN ISO 690.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Hloubka analýzy je dostatečná.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Úprava práce je příkladná, jednotlivé kapitoly a podkapitoly jsou dobře vyznačeny, stejně tak je text vhodně členěn do odstavců. Autor v práci využíval i tabulky a grafy.
Jazyková a stylistická úroveň	Z hlediska jazykového a stylistického je práce na výborné úrovni, práce je psaná vyzrálým kultivovaným jazykem, gramatické ani stylistické chyby se v zásadě neobjevují.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Práci doporučuji k obhajobě.
---	-------------------------------------

	Autor by mohl při obhajobě představit své vlastní návrhy na možné změny současného systému ke snížení recidivy u osob, které byly uvězněny za majetkovou trestnou činnost páchanou ve spojitosti se zneužíváním návykových látek. O jaká opatření by podle něj mělo Ministerstvo spravedlnosti (případně i s dalšími resortními ministerstvy) usilovat – v oblasti legislativy, vězeňství, postpenitenciární péče apod.
Navržený klasifikační stupeň	1

V Praze dne 6. března 2024

JUDr. Bc. Jiří Říha, Ph.D.
vedoucí diplomové práce